

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра фінансів

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)

підготовки бакалавра

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит»

Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк): програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит». Луцьк, ВНУ імені Лесі Українки. 2020. 8 с.

Укладач: Тоцька О. Л., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент

Програма затверджена на засіданні кафедри фінансів

Протокол № 1 від 03.09.2020 р.

Завідувачка кафедри _____ (Стащук О. В.)

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол № 1 від 03.09.2020 р.

Керівник групи забезпечення

Професор _____ (Стащук О. В.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	07 «Управління та адміністрування»	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 150/5	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік навчання: 2
ІНДЗ: <u>немає</u>	«Фінанси і кредит»	Семестр: 3-ий
	Бакалавр	Лекції: 36 год.
		Лабораторні: 38 год.
		Самостійна робота: 66 год.
		Консультації: 10 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)» є формування у студентів системи компетенцій щодо використання сучасних інформаційних технологій у фінансах, банківській справі та страхуванні для застосування в подальшій професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)» є ознайомити студентів із характеристикою автоматизованої обробки інформації, інформаційними системами в банківській діяльності, інформаційними системами у фінансових установах; виробити поглиблені практичні навички роботи з програмою Microsoft Excel.

Змістове наповнення дисципліни

Змістовий модуль 1. Характеристика автоматизованої обробки інформації

Тема 1. Дані та операції над ними

Характеристика операцій над даними. Кодування економічної інформації.

Тема 2. Характеристика автоматизованих систем

Сутність і види автоматизованих систем. Структура та властивості автоматизованих систем.

Змістовий модуль 2. Інформаційні системи та технології в банківській діяльності

Тема 3. Система електронних платежів Національного банку України

Функції та структура Національного банку України. Характеристика системи електронних платежів Національного банку України. Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в системі електронних платежів Національного банку України.

Тема 4. Система електронної пошти Національного банку України

Функції та структура електронної пошти НБУ. Обмін електронними повідомленнями між користувачами системи електронної пошти НБУ.

Тема 5. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації

Операційна діяльність в банках України. Автоматизована банківська система Б2. Банківська операційна система ProFIX/BANK. Автоматизована банківська система SCROOGE.

Тема 6. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT

Характеристика системи SWIFT. Правила оформлення платіжних документів у системі УкрСВІФТ. Одиначний клієнтський переказ коштів у системі УкрСВІФТ. Міжбанківський переказ коштів у системі УкрСВІФТ.

Змістовий модуль 3. Інформаційні системи та технології у фінансових установах

Тема 7. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України

Характеристика Міністерства фінансів України. Аналітично-інформаційна система підтримки державного бюджету. Інформаційно-аналітична система підтримки місцевих бюджетів. Інформаційно-телекомунікаційна система «Фінанси».

**Тема 8. Автоматизована інформаційна система
Державної казначейської служби України**

Характеристика Державної казначейської служби України. Процедури центрального апарату Державної казначейської служби України з управління автоматизованими системами. Характеристика програми «Казна–Видатки».

Тема 9. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України

Характеристика податкової системи України. Система та завдання органів державної податкової служби. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.

Тема 10. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері України

Характеристика страхової сфери України. Системи автоматизації страхової діяльності.

Тема 11. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах

Особливості управління фінансами в бюджетних установах. Програмне забезпечення для управління фінансами в бюджетних установах.

Тема 12. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур

Характеристика підприємницької діяльності. Програмне забезпечення для управління фінансами великих підприємств.

Тема 13. Інформатизація фінансового ринку

Загальна характеристика фінансових послуг. Державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності емітентами цінних паперів. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності фінансовими установами.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності:

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

– вміння створювати електронну форму таблиці для прогнозування офіційного курсу гривні щодо іноземних валют, встановленого НБУ, за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для імовірісно-автоматного моделювання стану казначейських рахунків закладу вищої освіти за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму балансу підприємства за допомогою

табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму звіту про фінансові результати підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для оцінки фінансово-господарського стану підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для визначення загальної характеристики підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для аналізу фінансового стану підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для визначення характеристики проєкту, який кредитується, та ризиків, пов'язаних із ним, за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;

– вміння створювати електронну форму таблиці для оптимізаційного моделювання виробництва продукції для досягнення оптимальності фінансового або ресурсного критерію за допомогою електронної таблиці Microsoft Excel.

Бакалаври повинні:

знати:

теорію про інформаційні технології в управлінні фінансами, системи оброблення фінансової інформації, організацію та методологію розв'язування задач фінансової діяльності в установах різного типу;

вміти:

використовувати базовий програмний засіб (Microsoft Excel) для розв'язування задач фінансової діяльності в банках, бюджетних установах і на підприємствах в умовах функціонування окремих автоматизованих робочих місць.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Денної форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю* / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Характеристика автоматизованої обробки інформації						
Тема 1. Дані та операції над ними	11	2	2	6	1	РПЗ 2
Тема 2. Характеристика автоматизованих систем	10	2	2	5	1	РПЗ 2
Разом за змістовим модулем 1	21	4	4	11	2	4
Змістовий модуль 2. Інформаційні системи та технології в банківській діяльності						
Тема 3. Система електронних платежів Національного банку України	10	2	2	5	1	РПЗ 2
Тема 4. Система електронної пошти Національного банку України	10	2	2	5	1	РПЗ 2
Тема 5. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації	14	4	4	5	1	РПЗ 8
Тема 6. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT	10	2	2	5	1	РПЗ 2
Разом за змістовим модулем 2	44	10	10	20	4	14
Змістовий модуль 3. Інформаційні системи та технології у фінансових установах						
Тема 7. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України	14	4	4	5	1	РПЗ 2

1	2	3	4	5	6	7
Тема 8. Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України	9	2	2	5		РПЗ 2
Тема 9. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України	14	4	4	5	1	РПЗ 2
Тема 10. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері України	9	2	2	5		РПЗ 2
Тема 11. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах	14	4	4	5	1	РПЗ 4
Тема 12. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур	11	2	4	5		РПЗ 8
Тема 13. Інформатизація фінансового ринку	14	4	4	5	1	РПЗ 2
Разом за змістовим модулем 3	85	22	24	35	4	22
Модульні контрольні роботи						Т 60
Усього годин/балів:	150	36	38	66	10	100

*Форма контролю: РПЗ – робота з програмним забезпеченням; Т – тестування.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота з дисципліни «Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк)» передбачає:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовку до аудиторних (лабораторних) занять;
- підготовку до виконання модульних контрольних робіт (тестування).

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою студент може набрати двома способами: з урахуванням балів, набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену (коли набрав 75 балів і більше), та без урахування цих балів, але із здачею екзамену (коли набрав менше 75 балів).

У першому випадку поточна семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- 1) поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- 2) модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру набрав менше 75 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума двох складових:

- 1) поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
- 2) оцінка за екзамен (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточний контроль (мах = 40 балів)												Підсумковий контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1												Модуль 2				
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						МКР 1	МКР 2	МКР 3		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	20	18	22	100
2	2	2	2	8	2	2	2	2	2	4	8	2				

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Автоматизована система казначейського виконання бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України по видатках (АС «Казна–В» v 2.116c): інструкція користувача. Кн. 1. ГУ Державного казначейства України у Дніпропетровській області. 2007. 69 с.
2. ДСТУ 2226-93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1994. 92 с.
3. ДСТУ 2228-93 Системи оброблення інформації. Підготовки і оброблення даних. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1994. 20 с.
4. ДСТУ 2938-94 Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1995. 34 с.
5. ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація і документація. Словник термінів. Київ: Держспоживстандарт України, 2010. 243 с.
6. ДСТУ ISO/IEC 2382-17:2005 Інформаційні технології. Словник термінів. Ч. 17. Бази даних. Київ: Держспоживстандарт України, 2007. 42 с.
7. *Компанія CS*: вебсайт. URL: <http://www.cs ltd.com.ua/ru/products/for-banking/b2.html>
8. *Компанія «Lime Systems»*: вебсайт. URL: <http://lime-systems.com/soft/scrooge/>
9. *Корпорація Парус*: вебсайт. URL: <http://parus.ua/ru/141/>
10. Посібник користувача програмного забезпечення SimpleReports. URL: http://www.smida.gov.ua/support/emittents/programme_zabezpechennya
11. Порядок роботи з програмним забезпеченням по формуванню податкової звітності в електронному вигляді. URL: <http://minrd.gov.ua/elektronna-zvitnist/platnikam-podatkiv-pro-ele/programme-zabezpechennya-/poryadok-roboti-z-opz/>
12. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова НБУ від 16.08.2006 р. № 320. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06/page>
13. Про затвердження Положення про систему електронної пошти Національного банку України: Постанова Правління НБУ від 29.12.2004 р. № 689. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0086-05>
14. Про затвердження Порядку обміну фінансово-економічними даними в інформаційно-телекомунікаційній системі «Фінанси»: Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2008 р. № 943. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0713-08>
15. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
16. Про подання електронної податкової звітності: Наказ ДПА України від 10.04.2008 р. № 233. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0320-08>
17. Про регламент роботи СЕП: Лист Національного банку України від 27.03.2012 р. № 25-211/694. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0694500-12>
18. Про створення інформаційно-телекомунікаційної системи «Фінанси»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 р. № 752-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/752-2007-%D1%80>

19. Стандарт оформлення платежних документів в українській гривні для передачі в системі SWIFT (УкрСВІФТ): Версія 1.02. URL: http://www.ukrswift.org/index.php?lang_id=2&menu_id=5
20. ТОВ «Компанія ПроФІКС»: вебсайт. URL: <http://www.profix.com.ua/solutions.php?s=2&x=1>
21. Товариство SWIFT: вебсайт. URL: <http://www.swift.com/>
22. Тоцька О. Л. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 340 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/17315>